

Saara Hyrkkö vihr

Kirjallinen kysymys kuukautissuojien verotuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kuukautissuojat — terveyssiteet, tamponit, pikkuhousunsuojat ja kuukautiskupit — ovat välttämättömiä hygieniä- ja terveystarvikkeita. Niiden käyttötarve kestää usein kymmeniä vuosia, joiden aikana suojiin voi kulua merkittävä määrä rahaa. Tilastokeskuksen kotitalouksien kulutusta mittaavan tilaston mukaan yksittäinen kotitalous käytti terveyssiteisiin ja tamponeihin 12 euroa kuussa vuonna 2016. Kuukautissuojien hankinta aiheuttaa sukupuolittuneen, taloudellisen rasitteen erityisesti naisille.

Kuukautissuojien arvonlisävero on 24 %, joka on arvonlisäverokannoista yleisin ja korkein. Esi-merkiksi terveyden kannalta välttämättömien lääkkeiden arvonlisävero on 10 prosenttia. Käyttötarkoituksensa perusteella kuukautissuojia voidaan pitää farmakologisina tuotteina lääkkeiden tapaan. Kuukautissuojien arvonlisäveroa on alennettu tai siitä on kokonaan luovuttu useissa maissa, kuten Irlannissa, Kanadassa, Intiassa ja Isossa-Britanniassa.

Tämän vuoden tammikuussa Euroopan parlamentti hyväksyi päätöslauselman sukupuolten tasa-arvosta ja EU:n veropolitiikasta, jossa se kehottaa EU:n jäsenmaita poistamaan "tamponiveron", eli kuukautissuojille kuuluvan käyttötarkoitustaan korkeamman verokannan ja soveltamaan hygieniatuotteisiin perustuotteiden verovapautusta tai nollaverokantoja. Parlamentti myös kehottaa jäsenvaltioita tekemään sukupuolivaikutusten arviointeja veropoliittisissa toimissa.

Kuukautissuojien hankinta aiheuttaa sukupuolisidonnaisia kustannuksia. Ottaen huomioon suojien hankinnan välttämättömyyden ja säännöllisyyden tulisi kuukautissuojat rinnastaa alemman verokannan hyödykkeisiin. Kuukautissuojien verokantaa laskemalla tai arvonlisävero kokonaan poistamalla edistetään tasa-arvoa, helpotetaan suojien hankintaa ja varmistetaan yhdenvertainen pääsy hygieniatuotteiden piiriin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä Euroopan parlamentin päätöslauselman mukaisiin toimenpiteisiin kuukautissuojien hankkimisesta aiheutuvien sukupuolisidonnaisten kustannusten vähentämiseksi?

Kirjallinen kysymys KK 56/2019 vp

Helsingissä 23.7.2019

Saara Hyrkkö vihr